

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний університет
Наукова бібліотека

ШКОЛА МОЛОДОГО БІБЛІОТЕКАРЯ
Інформаційно-організаційний навігатор

Маріуполь
2019

УДК 02(076)

Відповідальний за випуск: директор наукової бібліотеки Маріупольського державного університету
А. П. Шакула

Технічний редактор: І. А. Луханіна

Розглянуто та узгоджено на засіданні науково-методичної ради наукової бібліотеки Маріупольського державного університету.

Протокол № 3 від 10 вересня 2019 р.

Ш64 Школа молодого бібліотекаря : інформаційно-організаційний навігатор / уклад. С. В. Назар'єва. – Маріуполь : МДУ, 2019. – 32 с.

Видання є інформаційно-організаційним супроводом діяльності Школи молодого бібліотекаря наукової бібліотеки Маріупольського державного університету та містить «Положення про Школу молодого бібліотекаря наукової бібліотеки Маріупольського державного університету», загальний перелік питань та календарно-тематичний план занять на 2019–2020 навчальний рік.

УДК 02(076)

Зміст

Вступ	4
ПОЛОЖЕННЯ про Школу молодого бібліотекаря наукової бібліотеки Маріупольського державного університету	5
Загальний перелік питань	8
Викладацький склад Школи молодого бібліотекаря	9
Календарно-тематичний план занять на 2019-2020 навчальний рік	10

Вступ

Школа молодого бібліотекаря виконує функцію загальнобібліотечного науково-методичного семінару. Викладачами Школи є досвідчені, висококваліфікаційні та авторитетні співробітники бібліотеки.

Це видання включає «Положення про Школу молодого бібліотекаря наукової бібліотеки Маріупольського державного університету», загальний перелік питань та календарно-тематичний план занять.

Заняття будуть проходити упродовж 2 місяців, ще місяць надається для виконання випускної роботи. Для кожного заняття визначено тему, форму проведення, мету, коло теоретичних питань та практичних завдань, запропоновані джерела інформації.

Щиро бажаю успіхів у професійному зростанні!

Керівник Школи
молодого бібліотекаря

Світлана Назар'єва

ПОЛОЖЕННЯ

про Школу молодого бібліотекаря

наукової бібліотеки Маріупольського

державного університету

1. Загальні положення

1.1. Школа молодого бібліотекаря (далі Школа) – це спільнота співробітників наукової бібліотеки Маріупольського державного університету з активною позицією та прагненням професійного зростання.

1.2. Школа виконує функцію науково-методичного семінару і створюється за розпорядженням директора НБ МДУ.

1.3. Для співробітників НБ МДУ зі стажем роботи від 0 до 6 місяців навчання у Школі є обов'язковим.

1.4. У своїй діяльності Школа керується чинним законодавством з бібліотечної справи, документами НБ МДУ, що регламентують її діяльність, зокрема цим Положенням, розпорядженнями директора НБ МДУ.

2. Мета, завдання і принципи діяльності Школи

2.1. Школа створена з метою підвищення кваліфікації співробітників бібліотеки.

2.2. Завдання Школи:

- розширення уявлення про бібліотечно-інформаційну політику держави, аналіз основних документів, що регламентують роботу НБ МДУ;

- оволодіння знаннями щодо основних понять та технологій бібліотечної справи, ролі бібліотек у суспільстві;

- формування навичок роботи з ресурсами НБ МДУ, вільне використання сучасних технологій і механізмів комунікації в процесі створення, передавання та споживання інформації;

- налагодження ефективної комунікації та творчої співпраці у колективі, передання професійного досвіду молоді, сприяння адаптації нових співробітників.

2.3. Основні принципи діяльності Школи:

- діалогове навчання;
- взаємна повага;
- активна співпраця;
- особиста відповідальність.

3. Організація роботи Школи

3.1 Школу очолює її керівник, який призначається розпорядженням директора з числа висококваліфікованих спеціалістів НБ МДУ з досвідом організаційної роботи.

3.2. Функції керівника Школи:

- формування контингенту слухачів;
- формування кадрового складу викладачів;
- складання календарно-тематичного плану роботи;
- організація процесу навчання;
- підготовка звіту для ради керівників НБ МДУ.

3.3. Зарахування до Школи відбувається за розпорядженням директора НБ МДУ.

3.4. Навчання у Школі здійснюється без відриву від виробництва упродовж 2–3 місяців (двічі на тиждень).

3.5. Основні організаційні форми навчання у Школі: лекції, семінари, практикуми, самостійні та лабораторні роботи, круглі столи (науково-методичні дискусії), тести, огляди.

3.6. Навчання слухачів Школи безоплатне.

3.7. Викладачами Школи виступають досвідчені професіонали, висококваліфіковані та авторитетні

співробітники НБ МДУ. Викладачі працюють в Школі на волонтерських засадах.

3.8. Усі слухачі виконують випускню роботу (індивідуальне дослідницьке завдання або практичний проект) і публічно його презентують.

4. Права та обов'язки слухачів Школи

4.1. Слухачі мають право:

- використовувати інформаційні ресурси та матеріально-технічну базу НБ МДУ для підготовки до занять та самоосвіти;
- отримувати методичну, консультаційну допомогу від керівника та викладачів Школи;
- вносити свої пропозиції щодо вдосконалення діяльності Школи.

4.2. Слухачі зобов'язані:

- відвідувати заняття відповідно до календарного плану;
- виконувати усі завдання;
- підготувати та публічно презентувати випускню роботу.

5. Права та обов'язки викладачів Школи

5.1. Викладачі мають право:

- пропонувати тему заняття за напрямком діяльності;
- обирати форму проведення заняття.

5.2. Викладачі зобов'язані:

- надати керівнику Школи тему, план чи структуру заняття;
- провести заняття за розкладом.

Обговорено на засіданні науково-методичної ради НБ МДУ,
протокол №3 від 10 вересня 2019 р.

Загальний перелік питань

Цілі та завдання ШМБ. Організація роботи. Методичне забезпечення. Основні нормативні документи з бібліотечної справи. ІФЛА. УБА. Методичне об'єднання бібліотек ЗВО. Знайомство з НБ МДУ. Основні напрямки діяльності. Структура. Штатний розклад (прізвища, контакти). Режим роботи. Права та обов'язки бібліотекаря (Колективний договір, Положення про бібліотеку, Правила користування, Пам'ятка про матеріальну відповідальність, Правила техніки безпеки). Документація відділу/сектору (Положення про відділ/сектор, Технологічні інструкції, правила розподілу робочого часу). Планування кар'єри (знайомство з працею на суміжній ділянці, кваліфікаційні вимоги, можливості підвищення кваліфікації та отримання другої вищої освіти). Професійна етика. Моральний кодекс бібліотекаря. Конфлікти в бібліотеці. Бібліотечні фонди. Бібліотечно-бібліографічне, інформаційне обслуговування (групове, індивідуальне). Наукометрична, бібліометрична діяльність. Послуги бібліотечні (бібліотечно-бібліографічні, бібліотечно-інформаційні, сервісні, комунікативні). Соціологічні дослідження. Виставки. Автоматизація бібліотечних процесів. ІРБІС. ЕК. ЕБ. БД. Репозитарій. Віртуальні виставки. Бібліотечний маркетинг. ДБА. Каталоги (електронний, алфавітний, службовий, нумераційний, топографічний). Картотеки (тематичні, фактографічні, краєзнавчі тощо). Корпоративні проекти. Систематизація. УДК. Авторський знак. Бібліографічний запис (аналітичний, на одностомне/багатостомне видання, на електронний ресурс). Науково-дослідна, видавнича діяльність НБ МДУ. Бібліотечне краєзнавство. Культурно-просвітницькі проекти. WOA.

Викладацький склад Школи молодого бібліотекаря

Бурова Інна Валеріївна – завідувач інформаційно-бібліографічного відділу.

Дейниченко Олена Василівна – завідувач відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення.

Капканець Людмила В'ячеславівна – завідувач сектора читальних залів.

Климова Валентина Володимирівна – завідувач відділу обслуговування.

Ковтуненко Наталія Олександрівна – завідувач відділу комплектування та наукової обробки документів.

Назар'єва Світлана Володимирівна – заступник директора НБ МДУ.

Шакула Алла Павлівна – директор НБ МДУ.

Шпигунова Наталія Юріївна – завідувач сектору наукового опрацювання документів та організації каталогів.

Календарно-тематичний план занять на 2019-2020 навчальний рік

№	Дата	Заняття	Викладач
1.	1.10	<p><i>Вступне заняття</i></p> <p>Тема: Школа молодого бібліотекаря</p> <p><i>Мета:</i> Сформувати уявлення про цілі, завдання та організацію роботи Школи молодого бібліотекаря. Ознайомити з документами фонду НБ МДУ та електронними ресурсами, що забезпечать ефективність навчання у Школі.</p> <p><i>Доповідь:</i> Цілі та завдання ШМБ. Організація роботи.</p> <p><i>Огляд:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Фахова література 2) Електронні ресурси методичного забезпечення бібліотечної діяльності: <ul style="list-style-type: none"> • блог Бібліо.net • Добірка бібліотечних блогів • Добірка сайтів бібліотек від Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського • Бібліотечному фахівцю України (інформаційний портал) • Українська бібліотечна енциклопедія (науковий проект Національної бібліотеки ім. Ярослава Мудрого) <p><i>Домашнє завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть джерело вичерпного переліку нормативних документів з бібліотечної справи. Вкажіть основні види документів. 2. Прочитайте Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» від 27.01.1995 № 32/95 (зі змінами й доповненнями) 3. Складіть список професійних документів за напрямком своєї діяльності, використовуючи БД ЕК МДУ «На допомогу бібліотечно-інформаційній діяльності». 	<p><i>Назар'єва С.В.</i></p> <p><i>Капканець Л.В.</i></p> <p><i>Назар'єва С.В.</i></p>

		<p>Оцініть свої навички пошуку документів у ЕК.</p> <p><i>Джерела:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліо.net : блог [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bibliobzor.blogspot.com/ 2. Наукова бібліотека Маріупольського державного університету: офіц. сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/ 3. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка: офіц. сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3 	
2.	3.10	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Тема: ІФЛА. УБА</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомлення з діяльністю ІФЛА та УБА.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомтеся з сайтами ІФЛА та УБА. 2. Опишіть функції цих організацій. <p>Перелічіть основні розділи їх сайтів.</p>	<i>Назар'єва С.В.</i>
3.	8.10	<p><i>Семінар</i></p> <p>Тема: Знайомство з НБ МДУ</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомлення з історією НБ МДУ, її структурою та основними напрямками діяльності.</p> <p><i>Питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія НБ МДУ; 2. Основні напрямки діяльності НБ МДУ; 3. Структура НБ МДУ. <p><i>Джерела:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукова бібліотека Маріупольського державного університету: офіц. сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/ 	<i>Назар'єва С.В.</i>
4.	10.10	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Тема: Знайомство з бібліотекою</p>	<i>Назар'єва С.В.</i>

		<p><i>Мета:</i> Орієнтування у структурі бібліотеки та формування навичок роботи з сайтом НБ МДУ.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть структуру НБ МДУ та режим роботи; 2. Вкажіть джерело контактів керівного складу бібліотеки; 3. Відповідно до Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу» встановіть вид НБ МДУ. 	
5.	15.10	<p><i>Семинар</i></p> <p>Тема: Права та обов'язки бібліотекаря</p> <p><i>Мета:</i> Розуміння прав та обов'язків бібліотекаря.</p> <p><i>Питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Права бібліотекаря; 2. Обов'язки бібліотекаря. <p><i>Джерела:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Документаційне забезпечення роботи НБ МДУ 2. Зміни до колективного договору № 32 від 25.04.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/zmini_do_kolektivnogo_dogovoru.pdf 3. Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом Маріупольського державного університету на 2015–2020 рр. № 32 від 25.04.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/kolektivnij_dogovir_mizh_administracijeju_ta_trudov.pdf 4. Правила внутрішнього розпорядку Маріупольського державного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/pravila_vnutrishnogo_rozporjadku_mdu.pdf 	<i>Назар'єва С.В.</i>
6.	17.10	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Тема: Документація відділу/сектору</p>	<i>Назар'єва С.В.</i>

		<p><i>Мета:</i> Ознайомлення з організаційно-розпорядчою документацією бібліотеки. Формування навичок самостійної роботи.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти перелік основних документів відділу/сектору; 2. Ознайомитися з документами. 	
7.	22.10	<p><i>Консультація</i></p> <p>Тема: Планування кар'єри</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомлення з кваліфікаційними вимогами до посад та можливостями професійного зростання.</p> <p><i>Питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знайомство з працею на суміжній ділянці; 2. Кваліфікаційні вимоги до посади; 3. Можливості підвищення кваліфікації; 4. Отримання другої вищої освіти. <p><i>Проблемне питання:</i> Які перспективи кар'єрного зростання є у Вас?</p> <p><i>Домашнє завдання:</i> Ознайомитися з працею на суміжних ділянках.</p>	<i>Назар'єва С.В.</i>
8.	24.10	<p><i>Спарінг-лекція</i></p> <p>Тема: Бібліотечний фонд</p> <p><i>Мета:</i> Знайомство з основними функціями, типами бібліотечного фонду та класифікаціями документів за різними ознаками.</p> <p><i>План заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліотечний фонд: поняття, функції, властивості 2. Типи бібліотечних фондів 3. Основні параметри бібліотечного фонду 4. Різноманітність документів, що складають бібліотечний фонд <p><i>Перегляд:</i> ФРЦК, підфонд дисертацій.</p> <p><i>Запитання для самоперевірки:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення поняття «бібліотечний фонд». Які ознаки бібліотечного фонду 	<p><i>Назар'єва С.В.</i></p> <p><i>Назар'єва С.В.</i> <i>Ковтуненко Н.О.</i> <i>Ковтуненко Н.О.</i></p>

		<p>покладено в його основу?</p> <p>2. Назвіть основні параметри бібліотечного фонду. Як визначити його склад та структуру?</p> <p>3. За якими ознаками класифікують документи, що складають бібліотечний фонд? Назвіть основні види і типи документів.</p> <p>4. Які основні типи бібліотечних фондів ви знаєте? Чим відрізняється склад універсального і спеціального фонду? До якого типу відноситься фонд ЦБС? Фонд бібліотеки ЗВО?</p> <p><i>Джерела:</i></p> <p>1. Профі на день. Бібліограф [Електронний ресурс] / Н. Мазурик, Л. Зозуля // Male Malevich : YouTube-канал. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=beYB6N5VQNg&feature=youtu.be</p> <p>2. Редкие справочные издания конца XIX – начала XX века : библиограф. указ. / сост. А. В. Гельвих. – Мариуполь : МГУ, 2017. – 48 с. – (Сер. «Фонд редких и ценных книг. Библиографические указатели»; вып. 2).</p> <p>3. Столяров Ю. Н. Библиотечный фонд : учебник / Ю. Н. Столяров. – Санкт-Петербург : Профессия, 2015. – 384 с.</p>	
9.	29.10	<p><i>Лабораторна робота</i></p> <p>Тема: Бібліотечний фонд</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомлення з типологією документів бібліотеки та структурою бібліотечного фонду НБ МДУ.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <p>1. Ознайомтесь з бібліотечними фондами структурних підрозділів НБ МДУ;</p> <p>2. Назвіть ознаки, за якими фонд НБ МДУ поділяється на підфонди;</p> <p>3. Намалуйте структуру фонду НБ МДУ.</p> <p>Охарактеризуйте за ознаками (типом, матеріальною конструкцією, періодичністю і характером видання) підручник, карту, газету, журнал</p>	<i>Назар'єва С.В.</i>

10.	31.10	<p><i>Спаринг-лекція</i></p> <p>Тема: Послуги бібліотечні</p> <p>Мета: Ознайомлення з системою бібліотечно-інформаційних послуг бібліотек.</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліотечно-інформаційні послуги (характеристика, класифікація, структура); 2. Особливості інноваційних послуг у бібліотеках ЗВО; 3. Наукометрична, бібліометрична діяльність <p>Тест для самоперевірки:</p> <p><u>1. Бібліотечна послуга:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> а) надання документів користувачам у користування; б) результат діяльності бібліотеки із задоволення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб користувачів бібліотеки; в) доступ до бібліотечно-бібліографічних ресурсів. <p><u>2. Про інтенсивність бібліотечного обслуговування можна судити за ознаками:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> а) числом зареєстрованих користувачів; б) показником книговидачі; в) числом відвідувань; г) видачею електронних видань; д) бібліотечним сервісом. <p><u>3. Предметом бібліотечно-інформаційної послуги можуть бути:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> а) документи і їхні копії; б) бібліографічна інформація; в) факт чи добірка фактів; г) тематичні добірки і дайджести; д) консультації; е) інновації. <p><u>4. Форми віртуальної співпраці:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> а) чат (chat); б) електронна пошта; 	<p><i>Назар'єва С.В.</i></p> <p><i>Назар'єва С.В.</i></p> <p><i>Бурова І.В.</i></p>
-----	-------	---	---

		<p>в) вебформи; г) вебсайт.</p> <p><u>5. Інноваційні послуги це:</u></p> <p>а) видача документів у тимчасове користування; б) презентації електронних книг; в) використання сайту бібліотеки у якості віртуального простору для спілкування; г) посилання на огляд нових надходжень; д) організація дискусій для різних читацьких груп на сайті бібліотеки; е) інше.</p> <p><i>Джерела:</i> 1. Дригайло С. В. Бібліотечно-інформаційні продукти і послуги для користувачів наукових бібліотек / С. В. Дригайло // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2010. – № 4. – С. 79–86.</p>	
11.	5.11	<p><i>Практична робота</i></p> <p>Тема: Нові формати сервісних та комунікативних послуг у бібліотеках ЗВО</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомлення з системою сервісно-комунікаційних послуг бібліотек. Формування навичок аналізу.</p> <p><u>Сервісні послуги у бібліотеках:</u> оренда приміщення, надання ПК для самостійної роботи, ксерокопіювання чи роздрукування документів, набір, переклад або редагування тексту, запис на СД, сканування. Онлайн послуги.</p> <p><u>Комунікативні послуги у бібліотеках:</u> масові заходи, клуби, музеї при бібліотеках. Культурно-просвітницькі проекти. WOA.</p> <p><i>Завдання:</i> Напишіть відгук щодо сервісних та комунікативних послуг бібліотеки, з якими ви стикалися під час навчання.</p>	<i>Назар'єва С.В.</i>
12.	7.11	<p><i>Лекція</i></p> <p>Тема: Бібліотечний інтернет-маркетинг</p>	<i>Назар'єва С.В.</i>

		<p><i>Мета:</i> Ознайомлення з системою інструментів інтернет-маркетингу в НБ МДУ. Формування навичок просування НБ МДУ в інтернет-середовищі.</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліотечний маркетинг; 2. Канали інформаційного представництва НБ МДУ; 3. Бібліотечна журналістика. <p><i>Групове проектне завдання</i></p> <p>Мета проекту: Створити сторінку НБ МДУ у Вікіпедії.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створити робочу групу; • проаналізувати сторінки бібліотек різних типів у Вікіпедії; • зібрати рекламний матеріал для сторінки НБ МДУ; • вивчити алгоритм створення сторінок у Вікіпедії <p><i>Джерела:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Библиотечный контент сквозь призму жанров : методические рекомендации по написанию текстов / сост. С. В. Назарьева. – Мариуполь : МГУ, 2016. – 56 с. – (Сер. «Библиотекарю-практику»; вып. 1). 2. Створення віртуальних виставок: методика, web-сервіси, робота з MS Power Point : методичні рекомендації / авторит-укл.: О. В. Дейниченко, Д. А. Дунук. – Маріуполь : МДУ, 2013. – 24 с. – (Сер. «Інформаційні технології в бібліотеці»; вип. 3). 	
13.	12.11	<p><i>Практична робота</i></p> <p>Автоматизація бібліотечних процесів. БД ІРБІС, електронний інституційний репозитарій МДУ. Допоміжні джерела відображення фонду НБ МДУ</p>	<i>Дейниченко О.В.</i>

	<p><i>Мета:</i> Формування навичок пошуку інформації в базах даних «ІРБІС» та електронному інституційному репозитарії МДУ. Ознайомлення з іншими джерелами відображення фонду НБ МДУ.</p> <p><i>Питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика програмного забезпечення, використовуваного в автоматизації бібліотечних процесів в НБ МДУ. 2. Короткий огляд історії формування електронних БД в НБ МДУ (власні й корпоративні БД НБ МДУ, репозитарій МДУ). Розмежування БД НБ МДУ і БД порталу дистанційного навчання МДУ. 3. Розмаїття джерел відображення традиційного й електронного фонду НБ МДУ (бюлетені нових надходжень, бібліографічні покажчики, віртуальні виставки). <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заповніть порівняльну таблицю, поставивши у відповідних елементах таблиці ТАК (+) або НІ (-). 2. Знайдіть в електронному каталозі, електронній картотеці статей, електронній бібліотеці праці К. В. Балабанова. 3. Виберіть з електронної бібліотеки статті, присвячені гендерним питанням у мовознавстві. Аргументуйте використання вживаного виду пошуку. 4. Знайдіть в репозитарії МДУ сторінки з максимально повними переліками статей С. Назар'євої та О. Дейниченко. Зверніть увагу, скільки «різних» авторів «бачить» використовуване програмне забезпечення у кожному з варіантів пошуку. 5. Скориставшись сайтом бібліотеки, вкажіть назви серій бібліографічної продукції НБ МДУ і, за наявності, позасерійні видання. 	
--	--	--

	<p>6. Ознайомтесь з тематикою віртуальних виставок, представлених на сайті НБ МДУ, і вкажіть, які з них – краєзнавчої тематики.</p> <p><i>Джерела:</i></p> <p><i>I. Теоретичні й методичні аспекти:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автоматизированная библиотечная информационная система ИРБИС 64 : [особенности поиска информации в БД] / сост. И. В. Бутова // SlideShare : офіц. сторінка НБ МДУ. – Режим доступу: https://www.slideshare.net/NB_MDU/64-71909420. 2. Електронна бібліотека НБ МДУ : [загальна характеристика] [Електронний ресурс] // Наукова бібліотека Маріупольського державного університету : офіц. сайт. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/index/elektronna_biblioteka_nb_mdu/0-16. 3. Запрошуємо викладачів університету до розміщення... : інфографіка (дані на 1 вересня 2016 р.) / укл. О. В. Дейниченко // Наукова бібліотека Маріупольського державного університету : офіц. сайт. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/olderfiles/infografika_nb/infografika_vittakz.jpg. 4. Інструкція з користування базою даних Web-ІРБІС «Електронна бібліотека» для користувачів, зареєстрованих в електронній базі даних читачів наукової бібліотеки Маріупольського державного університету на абонементі навчальної літератури / укл. О. В. Дейниченко. – Маріуполь, 2017. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/olderfiles/dlja_storinok/05-2_Instruktsiia_EB.pdf. 5. Історія бібліотеки : [з історії автоматизації бібліотечних процесів в НБ МДУ] [Електронний ресурс] // Наукова бібліотека Маріупольського державного університету : офіц. сайт. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/index/istorija_biblioteki/0-99. 6. Луханіна І. А. DSpace як платформа для 	
--	--	--

	<p>e-публікацій викладачів Маріупольського державного університету / І. А. Луханіна // Видавнича діяльність бібліотек Маріуполя: напрямки та нові моделі розвитку : матеріали V міської науково-практичної конференції бібліотек м. Маріуполя. 29 вересня 2016 р. / під ред. А. П. Шакули. – Маріуполь : МДУ, 2016. – С. 99–103.</p> <p>7. Передплачені електронні періодичні видання [Електронний ресурс] // Наукова бібліотека Маріупольського державного університету : офіц. сайт. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/index/elektronna_biblioteka_nb_mdu/0-16#pepv.</p> <p>8. Участь бібліотеки у корпоративних проєктах з каталогізації і розпису періодичних видань [Електронний ресурс] // Наукова бібліотека Маріупольського державного університету : офіц. сайт. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/index/periodychni_vydannia_korporatyvni_proekty/0-13#korp.</p> <p style="text-align: center;"><i>II. Електронні бібліографічні ресурси НБ МДУ / МДУ:</i></p> <p>9. Видання бібліотеки : [бібліографічні покажчики] // Наукова бібліотека Маріупольського державного університету : офіц. сайт. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/index/vydannia_nb_mdu/0-17#prvch.</p> <p>10. Віртуальні виставки // Наукова бібліотека Маріупольського державного університету : офіц. сайт. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/index/virtualni_vystavky/0-7.</p> <p>11. Електронний інституційний репозитарій Маріупольського державного університету. – Режим доступу: http://repository.mdu.in.ua/.</p> <p>12. Електронний каталог НБ МДУ [та інші бази даних «ІРБІС» НБ МДУ]. – Режим</p>	
--	---	--

		<p>доступу: http://ebd.mdu.in.ua/cgi-bin/irbis64r_12/cgiirbis_64.exe?LNG=uk&C21COM=F&I21DBN=BD&P21DBN=BD&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=&S21CNR=.</p> <p>13. Moodle МДУ : Навчальний портал Маріупольського державного університету / відділ дистанційного навчання МДУ. – Режим доступу: http://moodle.mdu.in.ua/.</p>	
14.	14.11	<p><i>Консультація</i></p> <p>Тема: Система каталогів та картотек НБ МДУ</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомлення з системою каталогів та картотек НБ МДУ.</p> <p><i>План:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки (як традиційний так і з використанням новітніх інформаційних технологій), його структура; 2. Каталоги (електронний, алфавітний, службовий, нумераційний, топографічний); 3. Картотеки (тематичні, фактографічні, краєзнавчі тощо); 4. Корпоративні проекти. 	<p><i>Бурова І.В.</i> <i>Шпигунова Н.Ю.</i></p>
15.	19.11	<p><i>Лабораторна робота</i></p> <p>Тема: Правила бібліографічного опису (БО) електронних документів</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомлення з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»). Формування навичок складання бібліографічного опису:</p> <p>а) монографічного; б) аналітичного</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися з методичними вказівками з бібліографічного опису усіх видів документів (згідно ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»). 2. Скласти бібліографічний опис: 	<p><i>Бурова І.В.</i></p>

		<p>а) монографічний; б) аналітичний.</p> <p><i>Джерела:</i></p> <p>1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT). – [Чинний від 2007.07.01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).</p> <p>2. Добко Т. Бібліографічний опис електронних ресурсів віддаленого доступу та соціальних сервісів Веб 2.0 / Т. Добко, І. Антоненко, Н. Мойсеєнко // Бібліотечний вісник. – 2014. – № 4. – С. 12–21.</p> <p>3. Женченко М. Бібліографічний опис електронних ресурсів: загальні вимоги / М. Женченко // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 4. – С. 15–18.</p> <p>4. Мангутова С. Д. Библиографическое описание сетевых ресурсов при оформлении ссылок и списков / С. Д. Мангутова // Библиография. – 2005. – № 4. – С. 49–55.</p>	
16.	21.11	<p><i>Практикум</i></p> <p>Тема: Систематизація. УДК</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомлення з принципами систематизації документів. Формування навичок зі складання індексів УДК та пошуку документів в ЕК.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися з принципами систематизації документів; 2. Скласти індекс УДК на книги; 3. Знайти документи в ЕК, використовуючи різні види пошуку (за автором, ключовим словом, дисципліною, характером видання, видання за останні п'ять років). 	<i>Шпигунова Н.Ю.</i>
17.	26.11	<p><i>Спаринг-лекція</i></p> <p>Тема: Науково-дослідна діяльність НБ МДУ</p>	

	<p><i>Мета:</i> Формування поняття про напрями науково-дослідної діяльності в НБ МДУ, зокрема про бібліотечне краєзнавство. Ознайомлення з краєзнавчим аспектом обслуговування користувачів і розмаїттям краєзнавчих ресурсів.</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-дослідна діяльність НБ МДУ 2. Бібліотечне краєзнавство <ol style="list-style-type: none"> 1) Бібліотечне краєзнавство і краєзнавство у бібліотеці. 2) Вивчення рідного краю і краєзнавчий аспект історії університету, розвитку науки в МДУ. 3) Регламентация краєзнавчої діяльності і розширення краєзнавчої функції бібліотек на сучасному етапі розвитку суспільства. 4) Краєзнавчий аспект основних послуг НБ МДУ: <ul style="list-style-type: none"> • надання доступу до електронних і традиційних ресурсів; • надання доступу до бібліографічної інформації про краєзнавчі ресурси НБ МДУ; • виконання віртуальних довідок й електронної доставки документів; • проведення соціокультурних мультимедійних заходів, виставкова й екскурсійна) діяльність; • індивідуальне інформування користувачів з окремих краєзнавчих питань; • співробітництво, методична допомога іншим організаціям міста і країни. 5) Формування краєзнавчого фонду НБ МДУ у традиційному форматі: тематичні розділи підсобних фондів читальних залів, колекція «Краєзнавство» у Фонді рідкісних і цінних книг. 6) Електронні краєзнавчі ресурси на допомогу користувачам НБ МДУ: 	<p><i>Шакула А.П. Дейниченко О.В.</i></p>
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • власні ресурси НБ МДУ; • сторонні ресурси з історії краю; • сторонні краєзнавчі ресурси як приклади подальшого розвитку краєзнавчих ресурсів НБ МДУ. <p><i>Виставка:</i> Видавнича діяльність НБ МДУ</p> <p><i>Огляд:</i> 1. Базові краєзнавчі ресурси у традиційному фонді НБ МДУ. 2. Електронні краєзнавчі ресурси НБ МДУ.</p> <p><i>Дискусія:</i> Перспективи розвитку краєзнавчих ресурсів НБ МДУ.</p> <p><i>Джерела:</i> <i>I. Теоретичні й методичні аспекти:</i> 1. Бібліотечне краєзнавство : навчальні матеріали для 2 курсу (2 роки навчання) [Електронний ресурс] // Web-аудиторія кафедри документальних комунікацій та бібліотечної справи Рівненського державного гуманітарного університету. – Режим доступу: http://moodle.dk.rv.ua/mod/resource/view.php?id=350. 2. Кушнарєнко Н. М. Бібліотечне краєзнавство : підручник / Н. М. Кушнарєнко. – Київ : Знання, 2007. – 502 с. 3. Положення про краєзнавчу роботу бібліотек, затв. Наказом Міністерства культури України № 314 від 11.06.96 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/olderfiles/dlja_storinok/13-0_Kraiezn_diyaln_bibl-1996.doc. <i>II. Краєзнавча діяльність НБ МДУ:</i> 4. Краєзнавча діяльність НБ МДУ [Електронний ресурс] // Наукова бібліотека Маріупольського державного університету : офіц. сайт. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/index/kraeznavcha_dijalnist_nb_mdu/0-45.</p>	
--	---	--

	<p>5. Історія бібліотеки [Електронний ресурс] // Наукова бібліотека Маріупольського державного університету : офіц. сайт. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/index/istorija_biblioteki/0-99.</p> <p style="text-align: center;"><i>III. Електронні краєзнавчі ресурси НБ МДУ:</i></p> <p>6. Мариуполь и Приазовье : библиограф. указ. : в 3 ч. / сост. А. В. Гельвих. – Мариуполь : МГУ, 2013. – Ч. 1 : Алфавитный аннотированный перечень изданий. – 32 с. – (Сер. «Фонд редких и ценных книг. Библиографические указатели»; вып. 1). – Режим доступа: http://slibr.mdu.in.ua/olderfiles/vudannja/frck_Vip.1_ch.1_2013.pdf.</p> <p>7. Мариуполь и Приазовье : библиограф. указ. : в 3 ч. / сост. А. В. Гельвих. – Мариуполь : МГУ, 2014. – Ч. 2 : Аналитико-тематический перечень публикаций. – 88 с. – (Сер. «Фонд редких и ценных книг. Библиографические указатели»; вып. 1). – Режим доступа: http://slibr.mdu.in.ua/olderfiles/vudannja/frck_Vip.1_ch.2_2014.pdf.</p> <p>8. Мариуполь и Приазовье : библиограф. указ. : в 3 ч. / сост. А. В. Гельвих. – Мариуполь : МГУ, 2016. – Ч. 3 : Именной указатель. – 544 с. – (Сер. «Фонд редких и ценных книг. Библиографические указатели»; вып. 1). – Режим доступа: http://slibr.mdu.in.ua/olderfiles/vudannja/frck_Vip.1_ch.3_2016.pdf.</p> <p>9. [Презентації до краєзнавчих доповідей, екскурсій] / укл. О. В. Дейниченко // Calaméo : добірка авторських матеріалів. – Режим доступу: https://ru.calameo.com/accounts/2979071.</p> <p>10. Опитування, вікторини // Наукова бібліотека Маріупольського державного університету : офіц. сайт. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/index/opytuvannia_viktoriny/0-240.</p>	
--	--	--

		<p><i>IV. Допоміжні краєзнавчі ресурси з історії Маріуполя:</i></p> <p>11. Старый Мариуполь. История Мариуполя : краеведческий портал. – Режим доступа: http://old-mariupol.com.ua/.</p> <p>12. Все грани : краеведческий форум портала «Старый Мариуполь». – Режим доступа: http://vse-grani.com/viewforum.php?f=56.</p> <p>13. [Краєзнавчі статті на новинних сайтах Маріуполя]. – Режими доступу до головних сторінок сайтів: https://www.0629.com.ua/, https://mrpl.city/, http://mariupolnews.com.ua/, http://i24.com.ua/.</p>	
18.	28.11	<p><i>Обговорення</i></p> <p>Тема: Професійна етика у бібліотеці</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомлення з моральним кодексом бібліотекаря. Формування навичок етичної поведінки у конфліктних ситуаціях.</p> <p><i>Питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моральний кодекс бібліотекаря 2. Професійна етика; 3. Конфлікти в бібліотеці (ситуації для обговорення): <ol style="list-style-type: none"> 1. В читальному залі працює користувач, від якого тхне. Більшість користувачів виходить з бібліотеки, дехто скаржиться. Ваші дії? 2. Вам не подобається ситуація, що склалася у відділі. Ваші дії? <p><i>Тест для самоперевірки:</i></p> <p>Чи конфліктна Ви особистість (автори – Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І.)</p> <p>Прочитайте уважно питання та виберіть один із запропонованих варіантів відповіді.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У громадському транспорті почалася суперечка на підвищених тонах. Ваша реакція? <ol style="list-style-type: none"> а) не беру участь; б) стисло висловлююсь на захист 	<p><i>Назар'єва С.В. Климова В.В.</i></p>

		<p>сторони, яку вважаю правою; в) активно втручаюсь, «викликаю вогонь на себе».</p> <p>2. Чи виступаєте ви на зборах із критикою керівництва? а) ні; б) тільки в разі, якщо маю на те вагомі підстави; в) критикую з будь-якого питання не тільки начальство, але і тих, хто його захищає.</p> <p>3. Чи часто ви сперечаєтесь з друзями? а) тільки, якщо ці люди не образливі; б) лише з принципових питань; в) суперечки – моя стихія.</p> <p>4. Уявіть, ви стоїте в черзі. Як ви реагуєте, якщо хтось намагається пройти без черги? а) обурююся в душі, але мовчу: собі дорожче; б) роблю зауваження; в) проходжу вперед і починаю спостерігати за порядком.</p> <p>5. Вдома на обід подали недосолене блюдо. Ваша реакція? а) не підніматиму шуму через дурниці; б) мовчки візьму сільничку; в) не утримаюся від їдких зауважень, і, мабуть, демонстративно відмовлюся від їжі.</p> <p>6. Якщо на вулиці, у транспорті, вам наступили на ногу? а) з обуренням подивлюся на кривдника; б) сухо зроблю зауваження; в) висловлюся, не соромлячись у виразах.</p> <p>7. Якщо хтось із близьких купив річ, яка вам не сподобалася? а) промовчу; б) обмежусь коротким тактовним коментарем; в) влаштую скандал.</p>	
--	--	---	--

	<p>8. Не повезло в лотереї. Як ви до цього віднесетесь?</p> <p>а) постараюся здаватися байдужим, але в душі дам слово ніколи більше не брати участь в ній;</p> <p>б) не приховую досаду, але поставлюсь до того, що відбулося, з гумором, пообіцявши взяти реванш;</p> <p>в) програш надовго зіпсує настрої.</p> <p>Обробка та інтерпретація результатів: підрахуйте набрані бали, виходячи з того, що кожна відповідь: «а» – 4 бали, «б» – 2 бали, «в» – 0 балів.</p> <p><u>Від 30 до 44 балів.</u> Ви тактовний і миролюбний, вправно йдете від суперечок і конфліктів, уникаєте критичних ситуацій на роботі й удома. Вас іноді називають пристосуванцем, наберіться сміливості, якщо обставини вимагають висловлюватися принципово, не дивлячись на людей.</p> <p><u>Від 15 до 29 балів.</u> Вас вважають людиною конфліктною. Але насправді конфліктуєте ви лише тоді, коли немає іншого виходу, та всі інші засоби вичерпані. Ви твердо відстоюєте свою думку, не думаючи про те, як це відіб'ється на вашому службовому положенні або приятельських відносинах. При цьому ви не виходите за межі коректності, не принижуетесь до образ. Все це викликає пошану до вас.</p> <p><u>Від 10 до 14 балів.</u> Суперечки – це повітря, без якого ви не можете жити. Вам подобається критикувати інших, але коли вам це вигідно, і, якщо ви відчуваєте зауваження з приводу себе, можете «з'їсти живцем». Ваша нестримність і грубість відштовхує людей. У вас немає справжніх друзів.</p> <p><i>Джерела:</i></p> <p>1. Етичний кодекс Маріупольського державного університету [Електронний</p>	
--	---	--

		<p>ресурс] // Маріупольський державний університет : офіц. сайт. – Режим доступу: http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf</p> <p>2. Кодекс етики бібліотекаря, затв. конференцією Української бібліотечної асоціації 26 листоп. 2013 р. [Електронний ресурс] // Українська бібліотечна асоціація : офіц. сайт. – Режим доступу: https://ula.org.ua/fileadmin/uba_documents/ot_hers_documents/doc_for_ubadoc/Code_of_Professional_Ethics_2013_Edited_Nov26.pdf</p> <p>3. Конфлікти в бібліотеці: знайти і подолати : на допомогу керівнику бібліотеки [Електронний ресурс] // Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека : офіц. сайт. – Режим доступу: https://zounb.zp.ua/node/458#zmist</p> <p>4. Кушнерчук М. Культура бібліотечного обслуговування: морально-етичний аспект [Електронний ресурс] / М. Кушнерчук. – Режим доступу: https://www.slideshare.net/Libnadvirna/ss-94870320</p>	
19.	26.12	<p><i>Захист випускної роботи (на вибір)</i></p> <p>1. Індивідуально-дослідне завдання «Міжнародні проекти наукових бібліотек України»</p> <p>2. Розробка проекту в рамках міжнародної співпраці НБ МДУ (за схемою: назва, мета проекту, завдання, партнери, напрями та форми співпраці, матеріально-технічне та фінансове забезпечення, очікуваний результат).</p>	НБ МДУ

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток
